

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 13C/48/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2512200495
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Šimonová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2016:2512200495.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudkyňou JUDr. Ingrid Šimonovou v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcovi: W. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XX/X, C., o zaplatenie 5.035,59 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Návrh sa zamieťa.

II. Odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu návrhom podaným na tunajšom súde dňa 20.01.2012 domáhal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 5.035,59 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.964,84 eur od 04.02.2011 do zaplatenia a náhradu trov konania. V odôvodnení návrhu uviedol, že právny predchodca navrhovateľa (Všeobecná úverová banka, a.s.) uzavrel s odporcom dňa 20.11.2006 zmluvu k úverovému účtu alebo k číslu zákazníka XXXXXXXXXXXX v znení jej dodatkov, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky VÚB, a.s. na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom v znení ich dodatkov. Na základe uvedenej zmluvy poskytol právny predchodca navrhovateľa odporcovi úver, pričom podmienky čerpania, účel, spôsob, výška a termíny splácania úveru sú upravené v zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach. Vzhľadom na to, že odporca neplnil splátky úveru riadne a včas, právny predchodca navrhovateľa vypovedal zmluvu o úvere a navrhovateľ vyzval odporcu na úhradu dlžnej sumy. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 14.02.2011 bola pohľadávka právneho predchodcu navrhovateľa postúpená na navrhovateľa. Ku dňu postúpenia predstavovala pohľadávka sumu 5.035,59 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 2.964,84 eur, z riadneho úroku vo výške 1.526,87 eur, z úroku z omeškania vo výške 448,09 eur a z ostatného príslušenstva a poplatkov vo výške 95,79 eur. Navrhovateľ uviedol, že si uplatňuje zákonný úrok z omeškania počnúc dňom 04.02.2011, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávok.

Súd vo veci nariadil pojednávanie a vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom na začatie konania, zmluvou o poskytnutí flexipôžičky zo dňa 20.11.2006, žiadosťou o flexipôžičku zo dňa 15.11.2006, všeobecnými obchodnými podmienkami VÚB a.s. na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom, zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 14.02.2011, prílohou k zmluve o postúpení, upresnením návrhu na začatie konania zo dňa 12.02.2013, dohodou o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 19.07.2011, uznesením Okresného súdu Piešťany č.k. 13C/48/2012 - 36 zo dňa 02.09.2014 o čiastočnom zastavení konania, špecifikáciou zo dňa 16.09.2014, prehľadom histórie transakcií na úverovom účte odporcu, ako aj ostatným obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav.

Dňa 15.11.2006 požiadal odporca Všeobecnú úverovú banku, a.s. o poskytnutie flexipôžičky a dňa 20.11.2006 uzatvoril odporca ako fyzická osoba (nepodnikateľ) so spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s. zmluvu o poskytnutí flexipôžičky, na základe ktorej mu Všeobecná úverová banka, a.s. poskytla flexipôžičku vo výške 3.319,39 eur (100.000,- Sk), ktorú sa odporca zaviazal zaplatiť v pravidelných 60 mesačných splátkach po 78,79 eur (2.373,75,- Sk) tak, že prvá splátka bola splatná 20.12.2006 a posledná dňa 20.11.2011. Výška úrokovej sadzby bola dohodnutá vo výške 14,90 % ročne a ročná percentuálna miera nákladov bola dohodnutá vo výške 17,91%. Celkové náklady dlžníka prestavovali sumu 4.873,69 eur (146.824,75,- Sk).

Zo špecifikácie návrhu zo dňa 16.09.2014 a z prehľadu histórie transakcií na úverovom účte odporcu súd zistil, že odporcovi bol poskytnutý úver vo výške 3.319,39 eur (100.000,- Sk) dňa 20.11.2006 a odporca zaplatil celkovo sumu 709,11 eur (9 x 78,79 eur), pričom na istinu bola započítaná suma 355,50 eur. Poslednú splátku zaplatil odporca dňa 20.08.2007. Zo špecifikácie bolo ďalej zistené, že právny predchodca navrhovateľa podaním zo dňa 27.12.2007 odstúpil od zmluvy o flexipôžičke, pričom splatnosť pohľadávky bola stanovená ku dňu 31.01.2008.

Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 14.02.2011 bola pohľadávka právneho predchodcu navrhovateľa (Všeobecná úverová banka, a.s.) uplatňovaná v konaní vo výške 5.053,61 eur postúpená na navrhovateľa, pričom v zmysle prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 14.02.2011 bol ku dňa 14.02.2011 počet dní omeškania odporcu 1231.

Navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu v písomnom podaní zo dňa 12.02.2013 označeným ako upresnenie návrhu na začatie konania uviedol, že požaduje, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 5.035,59 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.964,84 eur od 15.02.2011 do zaplatenia a náhradu trov konania. Úrok z omeškania žiadal odo dňa 15.02.2011 nasledujúceho po dni postúpenia pohľadávky (14.02.2011).

Okresný súd Piešťany uznesením č.k. 13C/48/2012 - 36 zo dňa 02.09.2014 konanie v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.964,84 eur za obdobie od 04.02.2011 do 14.02.2011 zastavil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.09.2014.

Dohodou o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 19.07.2011 uznal dlžník - odporca čo do dôvodu a výšky záväzkov voči navrhovateľovi, ktorý vznikol na základe zmluvy s pôvodným veriteľom (Všeobecná úverová banka, a.s.), pričom dlžná suma pozostáva z istiny vo výške 2.964,84 eur, z nákladov na inkasné konanie vo výške 150 eur a z príslušenstva pohľadávky podľa zmluvy.

Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Obchodný zákonník“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka znení účinnom v čase rozhodovania súdu, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 92 ods. 7 zákona č. 483/2001 o bankách z znení účinnom do 31.12.2008, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

V zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon č. 634/1992 Zb.“), na účely tohto zákona sa rozumie: a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti, b) predávajúcim podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi predáva výrobky alebo poskytuje služby.

Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb., spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa § 100 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka, koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, pripadne koniec lehoty na jeho posledný deň.

Podľa § 122 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak posledný deň lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

Podľa § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa znení účinnom v čase rozhodovania súdu, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Predmetom tohto konania je pohľadávka, ktorá bola na navrhovateľa postúpená bankou. Súd mal za preukázané, že právny vzťah medzi účastníkmi konania (resp. ich právnymi predchodcami), ktorý je založený zmluvou, je vzťahom spotrebiteľským, keďže právny predchodca navrhovateľa pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, zatiaľ čo odporca nie, pričom z obsahu a formy zmluvy vyplýva, že ide o tzv. typovú (formulárovú) zmluvu, ktorú dodávateľ používa vo viacerých prípadoch a ktorej podstatný obsah spotrebiteľ (odporca) neovplyvňuje.

Pred hodnotením oprávnenosti uplatneného práva sa súd musel zaoberať tým, či navrhovateľ je aktívne vecne legitimovaný domáhať sa zaplata peňažnej pohľadávky proti odporcovi na základe predmetnej zmluvy. Súd skúma aktívnu vecnú legitimáciu navrhovateľa/žalobcu a pasívnu vecnú legitimáciu odporcu/žalovaného z úradnej povinnosti. Aktívnou vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - navrhovateľovi ním uplatňované právo (nárok) respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou súdneho konania (napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 205/2009 zo dňa 29. 06. 2010). Vecná legitimácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd návrhu vyhovie len vtedy, ak navrhovateľ/žalobca preukáže, že má subjektívne právo na plnenie od odporcu/žalovaného uplatnené v konaní. V opačnom prípade súd návrh zamietne so záverom o nedostatku aktívnej vecnej legitimácie navrhovateľa/žalobcu.

Ustanovenie § 524 Občianskeho zákonníka priznáva veriteľovi právo postúpiť svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka písomnou zmluvou inému subjektu. Postúpením pohľadávky dochádza k zmene v osobe veriteľa, novým veriteľom sa stane postupník, ktorý nadobúda pohľadávku s príslušenstvom a právami s ňou spojenými. Stanovená obligatórna písomná forma zmluvy o postúpení pohľadávok bola v danom prípade splnená.

Keďže pôvodný veriteľ je bankou, zákonodarcom sú stanovené ďalšie podmienky, ktoré musia byť splnené, aby mohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky banky na inú osobu. V zmysle ustanovenia § 92 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách môže banka postúpiť pohľadávku voči klientovi aj bez súhlasu klienta a aj osobe, ktorá nemusí byť bankou vtedy, ak predtým banka písomne vyzve klienta na úhradu omeškaných splátok pohľadávky a klient, teda dlžník je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Tieto predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (obdobne napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.5.2014 sp. zn. 6Co/119/2013).

V konaní bolo preukázané, že dňa 14.02.2011 bola uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok medzi postupcom Všeobecná úverová banka, a.s. a postupníkom - navrhovateľom, ktorej predmetom bolo aj postúpenie pohľadávky voči odporcovi. Navrhovateľ však nepreukázal, že by pred postúpením pohľadávky vyzval odporcu na splnenie peňažného záväzku.

Keďže navrhovateľ nepreukázal, že pôvodný veriteľ pred postúpením pohľadávky na navrhovateľa písomne vyzval odporcu na splnenie peňažného záväzku, zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 28.06.2011 je absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, a to pre nedodržanie zákonnej podmienky uvedenej v ustanovení § 92 ods. 7 (pozn. súdu: neskôr ods. 8) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách.

V prípade, že by aj všeobecné podmienky banky obsahovali úpravu ohľadom postúpenia pohľadávky odchylnú od zákona v neprospech spotrebiteľa, súd by následne vyhodnotil tieto ustanovenia ako neprijateľné podmienky a teda neplatné.

Súd sa následne zaoberal premlčaním práva s poukazom na § 5b zákona č. 250/2007 Z. z..

Čo sa týka § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., ide o výnimku z ustanovenia § 100 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa bolo zavedené zákonom č. 102/2014 Z. z. s účinnosťou od 01.05.2014, pričom vo vzťahu k nemu neboli prijaté žiadne prechodné ustanovenia. Uvedené ustanovenie je ustanovením procesným (porovnaj napr. aj rozsudok Krajského súdu v Trnave z 30.09.2014 sp. zn. 26Co/30/2013, rozsudok Krajského súdu v Trnave z 19.08.2014 sp. zn. 9Co/295/2013, rozsudok Krajského súdu v Trnave z 22.10.2014 sp. zn. 11Co/377/2013, rozsudok Krajského súdu v Žiline z 26.01.2015 sp. zn. 11Co/427/2014, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 11.12.2014 sp. zn. 4Co/134/2013), keď orgánu rozhodujúcemu o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy (tým aj súdu) ukladá povinnosť prihliadať na premlčanie aj bez námietky premlčania vznesenej spotrebiteľom. Vzhľadom na procesný charakter tohto ustanovenia a absentujúce prechodné ustanovenia konajúci súd je povinný aplikovať toto ustanovenie a prihliadať na premlčanie ex offo (aj bez námietky).

Procesná norma bez ohľadu na mieru legislatívneho vyjadrenia tohto pravidla pôsobí odo dňa nadobudnutia svojej účinnosti na všetky „živé“ spory (a iné právne veci) prebiehajúce na súdoch. Inak povedané, z mlčania zákonodarcu v prípade procesných noriem možno bez problémov vyvodiť pravidlo o časovej pôsobnosti procesnej normy, pretože proste pôsobí v čase „dopredu“.

Kto márne nechá uplynúť premlčaciu lehotu (ktorej dĺžka ani režim sa nijako novou úpravou nemenili), jeho právo sa už o zložku právneho nároku oslabilo, hoci podmienene (úplne až účinným „dokonaním“ premlčania v súdnom konaní), no podstatné je, že žiadne právo týmto za účinnosti starej právnej úpravy nenadobudol, a nebola porušená jeho dôvera v právo, pretože podľa zásady *vigilantibus iura scripta sunt* tento subjekt musel počítať s tým, že svoje právo stratí, a to výlučne dôsledkom svojej nedbanlivosti (Doc. JUDr. Marek Števec, PhD.: Zákon a sudcovia, K výkladu ustanovenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa).

Pokiaľ ide o ustálenie, či v danej veci sa použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, súd uvádza nasledovné.

Za stavu dualistickej právnej úpravy (dvojaká právna úprava rovnakých inštitútov súkromného práva) je plošné vylúčenie občianskoprávnej úpravy inštitútov súkromného práva a naopak paušalizovanie obchodného práva typického predovšetkým pre podnikateľskú sféru nenáležitú. Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dualistická právna úprava uznania dlhu, zmluvných pokút, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.). Uprednostnenie obchodného práva pred ustanoveniami kódexu o občianskych právach má pre spotrebiteľov diametrálne odlišné negatívne následky. Za nedostatočný na presadenie obchodného práva považuje súd aj argument, že rovnaká právna úprava dopadá na obidve strany zmluvného vzťahu. Súd poznamenáva, že aj právna úprava v Občianskom zákonníku dopadá na obidve strany v súlade s princípom rovnosti, a nemožno prehliadnuť pritom fakt, že sú to predovšetkým dodávatelia, ktorí uplatňujú práva na súde. Spory iniciované spotrebiteľmi sú len veľmi zriedkavé, a preto argument o obchodnom práve a rovnosti „pre všetkých“ je objektívne značne relativizovaný (rozsudok Krajského súdu v Prešove z 19.11.2013 sp. zn. 6Co/2/2013).

Je zrejmé, že všeobecná premlčacia doba v Obchodnom zákonníku je o jeden rok dlhšia (4 roky), ako premlčacia doba v Občianskom zákonníku (3 roky). Zároveň je nepochybné, že v danej veci je pre odporcu ako spotrebiteľa priaznivejšie, keď súd aplikuje ustanovenie zákona, ktoré upravuje kratšiu premlčaciu dobu, t.j. ustanovenia Občianskeho zákonníka. Nepredlžuje sa tým stav právnej neistoty.

Súd považuje ustanovenia o premlčaní v zmysle Občianskeho zákonníka za priaznivejšie pre spotrebiteľa aj z nasledovných dôvodov.

V zmysle § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka (spočívanie a pretrhnutie premlčacej doby), ak dlžník plní čiastočne svoj záväzok, má toto plnenie účinky uznania zvyšku dlhu, ak možno usudzovať, že plnením dlžník uznáva aj zvyšok záväzku. Z tohto ustanovenia Obchodného zákonníka je zrejmé, že v prípade čiastočného plnenia záväzku platí, že dôjde k uznaniu zvyšku dlhu a teda k pretrhnutiu premlčacej doby, čo spôsobí začatie plynutia novej premlčacej doby. Ďalej Obchodný zákonník upravuje v § 407 ods.

2, že platenie úrokov sa považuje za uznanie záväzku ohľadne sumy, z ktorej sa úroky platia. Takéto ustanovenia Občiansky zákonník neobsahuje.

Aj tu teda možno vidieť podstatný rozdiel v dopade právnej úpravy o premlčaní obsiahnutej v Obchodnom zákonníku, a nepriaznivejšieho právneho následku na spotrebiteľa oproti právnej úprave premlčania v Občianskom zákonníku, ktorá takéto ustanovenie (vyššie uvedené) o pretrhnutí premlčacej doby neobsahuje. Je logické, keď súd pripustí aplikáciu premlčania toho ktorého kódexu ako celku, pričom pri zohľadnení vyššie uvedených následkov, je potrebné konštatovať, že úprava premlčania ako celok je pre spotrebiteľa priaznivejšia podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Táto je totiž „citlivejšia“.

V danej veci vychádzal súd z dátumu 31.01.2008 ako dátumu splatnosti pohľadávky zo zmluvy o poskytnutí flexipôžičky zo dňa 20.11.2006, ktorý uviedol sám navrhovateľ v špecifikácii pohľadávky ako aj na pojednávaní dňa 19.05.2016. Z uvedeného je zrejmé, že premlčacia doba plynula od 01.02.2008 do 01.02.2011 (utorok). Žaloba bola podaná na súd až 20.01.2012, čo je zjavne po uplynutí premlčacej doby. Premlčanie sa týka aj úrokov z omeškania /povinnosť platiť úroky z omeškania so splnením dlhu (záväzku) nevzniká samostatne (nanovo) za každý deň trvania omeškania, ale jednorazovo v deň, v ktorom sa dlžník ocitol v omeškaní so splnením tohto záväzku; týmto dňom začína u tohto práva plynúť premlčacia doba a jej uplynutím sa právo premlčí ako celok; porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave z 26.11.2014 sp. zn. 24Co/93/2014/.

Súd ďalej osobitne skúmal povinnosť odporcu plniť navrhovateľovi titulom dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, ktorú odporca podpísal dňa 19.07.2011. V tejto dohode súčasne odporca v bode 3.1 tejto dohody vyhlásil, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch.

Súd má za to, že uznanie dlhu ako inštitút zabezpečenia záväzku je inštitútom legálnym a zákonom aprobovaným. Ide o jednostranný úkon, ktorý tento charakter nestráca ani keď je súčasťou iného dvojstranného úkonu.

V prejednávanej veci však ide predovšetkým o otázku akým spôsobom tento úkon dlžníka - spotrebiteľa vznikol. Ak by vznikol zo slobodnej vôle spotrebiteľa (napr. aj z dôvodu aby spotrebiteľ nebol vedený ako neplatič a mohol sa uchádzať o iný úver), tak napriek jeho nevýhodnosti pre spotrebiteľa by súd voči jeho platnosti namietat' nemohol.

Z činnosti súdu je známe, že navrhovateľ iniciuje podpísanie ním vopred pripravených formulárov, kde okrem dvojstranného právneho úkonu vo forme dohody o splátkach, ktorý dlžníkom zvyčajne prezentuje, vložil aj pre nich zjavne nevýhodný jednostranný úkon uznania záväzku, ktorý dlžníkom na rozdiel od dohody o splátkach už výslovne neinterpretoval. V uvedených súvislostiach tak nejde o nič iné ako znevýhodnenie spotrebiteľa, pretože dlžník podpísaním dohody nič nezískal ale naopak, naoko „vlastným“ úkonom si z vôle navrhovateľa svoje postavenie podstatne zhoršil.

Aj z ďalších právnych súvislostí vyplýva, že dohoda o splátkach nebola zo strany navrhovateľa žiadnym dobrodením, ale naopak navrhovateľ napriek vedomosti účinkov, ktoré dosahuje (resp. sa snaží dosiahnuť) v podobe obnoviteľnosti nároku neposkytol odporcovi žiadny benefit (napr. v podobe odpustenia úrokov z omeškania, poplatkov, časti istiny a pod.), ale naopak do dôsledkov vylúčil aj dispozitívne ustanovenie (toto vylúčenie je však v rozpore s § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka) § 521 Občianskeho zákonníka - ak dôjde k dohode o tom, že sa už splatný dlh bude plniť v splátkach, a ak veriteľ chce, aby dlžník v splátkach plnil aj úroky z omeškania, musí sa to výslovne dohodnúť (NS ČR sp. zn. 32 Odo 860/2005 - treba rozlišovať medzi úrokmi z omeškania od pôvodnej splatnosti do účinnosti dohody, úrokmi z omeškania od účinnosti dohody do splatnosti dohodnutých splátok a úrokmi z omeškania za omeškanie po splatnosti splátok. Na úroky z omeškania za omeškanie od účinnosti dohody podľa § 521 Občianskeho zákonníka do splatnosti jednotlivých splátok má veriteľ voči dlžníkovi nárok iba vtedy, ak je to medzi veriteľom a dlžníkom výslovne dohodnuté) tým, že v čl. 3 bode 3.1 veta prvá dohody uviedol, že dlžník sa zaväzuje k úhrade príslušenstva pohľadávky vyplývajúceho zo zmluvy a narastajúcich úrokov z omeškania počas splácania.

Rozpor s dobrými mravmi je rozporom s objektívnym právom a tento rozpor spôsobuje neplatnosť právneho úkonu bez ohľadu na to, či subjekt o tomto rozpore vedel alebo nie.

Právny úkon sa prieči dobrým mravom, pokiaľ nerešpektuje niektorú zo súhrnu spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú rešpektované rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných. Dobré mravy fungujú aj ako korektív zmluvnej slobody. Ide tu predovšetkým o aspekt zmluvnej slobody spočívajúci v slobodnom určovaní obsahu zmluvy zmluvnými stranami. Uvedený aspekt zmluvnej slobody, tak ako zmluvná sloboda sama, má svoje limity ustanovené právnymi normami, ktorých prekročenie je sankcionované. Jedným z takýchto limitov, ktorý zákon stavia do cesty zmluvnej slobode, je aj inštitút dobrých mravov. Je potom nesprávny záver, že obsah právneho úkonu nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi len preto, lebo bol výsledkom konsenzu zmluvných strán.

Ak výkon práva, ktorý je objektívne v rozpore s dobrými mravmi, spočíva v konaní právneho úkonu, je tento právny úkon tiež neplatný pre rozpor s dobrými mravmi a to i v prípade, že samotný obsah tohto právneho úkonu v rozpore s dobrými mravmi nie je.

Súd poukazuje ďalej na to, že aj samotná navrhovateľom vypracovaná dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je pre bežného spotrebiteľa v dôsledku (či už úmyselne alebo nevedome) nejednotnej terminológie mátača, kde obsahuje pojem „uznanie záväzku“ ale v čl. 3 bode 3.1 poslednej vete deklaruje, že dlžník má vedomosť o premlčaní „dlhu“. Spotrebiteľ tak nemusí vedieť, že pojem záväzok v právnej terminológii môže znamenať a) záväzkový vzťah ako taký, b) jednotlivú povinnosť zo záväzkového vzťahu alebo c) záväzok v zmysle dlhu.

Súd teda uzatvára, že dohodu, z ktorej navrhovateľ odvodzuje nepremlčanosť svojho nároku, považuje podľa § 3, § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka za neplatnú, je jednoznačne nekalou obchodnou praktikou a dohoda ako taká je v hrubom rozpore s dobrými mravmi. (poukaz na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove napr.: 11Co/37/2012, 3Co/49/2012, 5Co/69/2012)

Vzhľadom na vyššie uvedené, súd návrh zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie, ako aj z dôvodu premlčania.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Súd návrh v celom rozsahu zamietol, a preto bol v spore úspešnejším účastníkom odporca, ktorý si však náhradu trov konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.), preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku a náhradu trov konania odporcovi nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu v Trnave.

Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, veta prvá O.s.p.). Odvolanie musí mať náležitosti požadované ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., tzn. musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, označenie účastníkov konania, prípadne ich zástupcov, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, že konanie má inú vadu, ktorá mohla

mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. a)-f) O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.). Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.